

Zenélő angyalok

Márvány Miklós kiállítás megnyitója

„Ha embereknek vagy angyaloknak nyelvén szólok is, szeretet pedig nincsen én bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom.”

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves barátaim!

Mesterem, Gőbolyös Gyula arra figyelmeztetett, hogy minden ismeretünket szükségképpen önmagunkra vonatkoztatjuk, ezért nem objektív igazságokat fogok kijelenteni, csupán arról beszélek, hogy számomra mi Márvány Miklós itt kiállított festményeinek olvasata.

A képzőművészet fejlődése, a XX.század második felében végpontjához ért, kimerítette összes lehetőségeit, s visszafordult munícióért. Ezt hívjuk posztmodern kornak, ma is ebben élünk. A XX.sz.-i modernista mozgalmak egymással versengve, olyan örült sebességgel rohantak át stílusaikon, hogy bőven hagytak maguk után elvarratlan szálakat, elejtett fonalakat.

Miklós lehajolt, és felvette ezeket. Miután a Képzőművészeti főiskolán Barcsay mesternél elsajátította a szakma alapjait, a továbbiakban autodidakta módon képezte magát. Megtanulta, alkalmazta elődei eredményeit. „Zsófi” és „Ernö bácsi” c. képein láthatjuk, tudja azt, amit Toulouse-Lautrec és Degas. A „Ferenc testvér” c. és a „Kívül-belől” c. festményén pedig azt, hogy a kisujjában van Szász Endre virtuóz művészete. A legnagyobb hatást mégis Kondor Béla gyakorolta festőnkre, az ő közvetlen hatása a kiállítás címadó festményén kívül felfedezhető még az „Izraelita férfiak” és a „Férfi csókával” c. képeken, közvetett hatása még ennél is több képen.

Miklós ennél még távolabbra is visszatekint, egészen az ikonfestészetig. Az „Utolsó vacsora” és „Petőfi Barguzinban”, valamint a Premontrei Rendházban kiállított „Jézus színeváltozása” c. festményei árulkodnak erről.

S akkor még nem beszéltünk Daliról, a „Dali huszárok”, és Hundertwasserről a „Vörösiszap” c. kép kapcsán.

Vajon baj ez a stiláris sokszínűség? Számomra nem. A világ megbocsájtotta Picassonak, miért ne bocsátanánk meg Miklósnak?

Alapvetően kétféle festő van a világon, a forma festő és a tartalmi festő. Az előbbi megelégszik a látvány, a látás, vagy épp a festészet eszközeinek l'art pour l'art elemzésével (egyik legkiemelkedőbb példája Cezanne, akiről azt mondták kortársai, „Ő csak egy szem, de micsoda szem!”) az utóbbinak, a tartalmi festőnek mondanivalója van. Miklós ebbe a kategóriába tartozik. Az eltérő tartalmak egész egyszerűen eltérő formai megközelítéseket provokálnak ki belőle.

Hogy mégis csak van egy sajátos „Márvány festészet”, az az ő személyiségének egységén alapul. Miklósnak mély Isten hite van, ugyanakkor nagyon erős benne a kritikai érzék, hamar észreveszi a dolgok fonákját, egyfajta groteszk látásmód jellemzi. Ez a szemléletmód minden vásznát átvérzi, ahogy márványkövet az erek.

Én úgy érzékelem, hogy legfrissebb munkáin, amelyeknek témaválasztására hatással lehetett pillanatnyi polgári foglalkozása, (Miklós ma szociális munkás) a „Vakok”, az „Illatos néni” és a „Büdös bácsi” c. festményein már megtalálta a saját hangját. Ezt az egyszerre szeretet teli és ugyanakkor kritikus közeledést modelljeihez.

S ha már a szeretet szót használtam, visszakanyarodnék megnyitó szövegem mottójához. „Ha embereknek vagy angyaloknak nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom. ”

Bíró Zsuzsa író, dramaturg egy helyütt azt írja: „Úgy vélem, mindnyájan, mindig, mindenütt, hangtalanul, de folytonosan S.O.S. jelzéseket adunk.” Kérem, fontolják meg azt a lehetőséget, hogy ezek a képek ilyen hangtalan S.O.S. jelek. Szeressék ezeket a képeket, és szeressék, bíztassák festőjüket, Márvány Miklóst, hiszen egy Ady parafrázissal szólva: „Miklós az úr, a kép csak cifra szolga, hulltával hullni, ez a szolga dolga.”

A kiállítást megnyitom.

A kiállítást Varga Zoltán Zsolt nyitotta meg.
2016. 01. 28.